

На основу законских овлашћења, члана 28. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016, 95/2018), члана 26. Статута Јавног комуналног предузећа за водовод и канализацију „Водовод – Крушевац“ Крушевац и члана 7. Пословника о раду и начину одлучивања Надзорног одбора ЈКП „Водовод – Крушевац“ Крушевац, Надзорни одбор ЈКП „Водовод – Крушевац“ Крушевац, на седници одржаној дана 08.10.2024. године, донео је:

ОДЛУКУ

Број 2/4
08.10.2024 год.
Крушевац
I. Врши се измена и допуна Одлуке Надзорног одбора број 13/8 од 24.04.2017. године која је мењана и допуњена Одлукама Надзорног одбора број 34/3 од 03.04.2018. године, број 87/3 од 13.07.2020. год., број 18/13 од 15.04.2021. год., број 40/5 од 30.11.2022. год. и број 40/12 од 30.11.2022. год., бр. 48/15 од 08.03.2023. год. и бр. 55/26 од 27.06.2023. године.

II. Утврђују се цене воде и канализације у ЈКП "Водовод – Крушевац" Крушевац за следеће категорије корисника:

1. ГРАЂАНСТВО, ЦРКВЕ, МАНАСТИРИ

	Цена
- Вода	57,09 дин/м ³
- Канализација	19,98 дин/м ³

2. ПРИВРЕДА – ПРАВНА ЛИЦА

	Цена
- Канализација	35,08 дин/м ³
- Пречишћавање отпадних вода	53,63 дин/м ³

3. ШКОЛЕ, УСТАНОВЕ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ДЕЛИМИЧНО ИЛИ У ПОТПУНОСТИ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА, ГРАДСКА УПРАВА, ФК НАПРЕДАК И ЈАВНЕ ЧЕСМЕ

	Цена
- Вода	57,09 дин/м ³
- Канализација	19,98 дин/м ³

Утврђене цене су исказане у динарима без пореза на додату вредност (ПДВ-а).

III. Саставни део ове Одлуке је Образложење предлога о промени цена комуналних услуга број 5169 од 07.10.2024. године.

IV. Цене утврђене овом Одлуком ступају на снагу након добијања сагласности од стране Градског већа града Крушевца, а примењиваће се од првог наредног месеца од дана давања сагласности Градског већа града Крушевца.

Образложење

Цене за воду, канализацију и ППОВ за све категорије корисника утврђене су Одлуком Надзорног одбора ЈКП „Водовод – Крушевац“ Крушевац број 13/8 од 24.04.2017. године, на коју је сагласност дало Градско веће града Крушевца Решењем III број: 38-3/17

од 01.06.2017. године, као и изменама и допунама ове Одлуке и то Одлуком Надзорног одбора број 34/3 од 03.04.2018. године, број 87/3 од 13.07.2020. године, број 18/13 од 15.04.2021. године, број 40/5 од 30.11.2022. године и број 40/12 од 30.11.2022. године бр. 48/15 од 08.03.2023. год. и бр. 55/26 од 27.06.2023.године.

Садашњи ниво цена комуналних услуга: воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, већ дужи период не омогућава одрживост система за производњу и дистрибуцију воде. Дошло је до великог увећања трошкова за производњу воде, одвођење и пречишћавање отпадних вода и одржавање водоводне и канализационе мреже, тачније дошло је до значајног повећања цена електричне енергије, горива и мазива, материјала за производњу воде, хемикалија за производњу воде и осталих елемената који учествују у процесу производње здраве пијаће воде.

Стучне службе су на основу података о структури трошкова и неопходној цени за покриће истих, имајући у виду економску ситуацију и платежну моћ становништва предложиле повећање цена и то за цену воде категорија становништво – 15%, канализација категорија становништво – 20%, канализација категорија привреда – 20%, пречишћавање отпадних вода категорија привреда – 20%. Истовремено одлучено је да се за школе, установе, цркве и манастире цена воде и канализационих услуга изједначе са ценом за грађанство и то 57,09 дин/м³ за воду и 19,98 дин/м³ за услуге канализације. Код категорије цене воде за становништво најважнији аргумент етапног сустизања економске цене коштања воде је покриће основних трошкова. Са друге стране, преоптерећење система је доводило до повећаног броја кварова на опреми и већег утrophка електричне енергије. Такође, ово је уједно и превентивна мера за прекомерно и ненаменско трошење пијаће воде као природног ресурса. Повећање цене за услугу канализације за ову категорију је неопходна јер је цена ове услуге тренутно испод сваке економске границе тако да и поред корекције цене она је и даље испод економске.

Корекција цене за привредне кориснике је неопходна због раста свих инпута који делују на кретање цена коштања комуналних услуга, и то нпр. цена електричне енергије за привреду је током 2023. год. повећана за 24%, затим цена водоводног и канализационог материјала и услуга одржавања опреме на оба постројења овог предузећа су повећане у просеку од 12% до 21%, а посебно цене услуга (провизије банака, ПТТ услуге, узорковање воде Завода за јавно здравље) које су повећане у просеку за 36%.

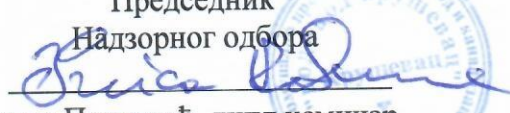
Такође, очекује се повећање масе зарада за 13% и очекивани раст трошкова у 2025. години, а повећана је минимална цена рада током 2024. године, тако да очекивани раст трошкова морају пратити одговарајући приходи.

Што се тиче одвођења отпадних вода Крушевац је међу општинама и градовима са најнижим ценама од 63 упоредно посматраних градова и општина и за грађанство и за привреду.

Дакле, потребан је такав ниво цене услуга који треба да омогући покриће свих оперативних трошкова, трошкова редовног пословања, али и обнову самих производних и дистрибутивних капацитета.

Садашње цене само делимично покривају трошкове производње, дистрибуције и пречишћавање отпадних вода, тако да је потребно извршити корекцију цена по наведеним категоријама и сматрамо да исте неће значајно битно утицати на кућни буџет корисника имајући у виду просечну зараду за град Крушевац.

Имајући у виду све наведено одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

Председник
Надзорног одбора

Ивица Петровић, дипл.хемичар

Број 5169
07.10. 2024 год.
Крушевац

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА О ПРОМЕНИ ЦЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

У складу са чланом 60. Закона о комуналним делатностима (Сл.гласник бр15/2016 і 88/2019) и начелима која су прописана за одређивање висине цене комуналних услуга, стручне службе ЈКП „Водовод - Крушевац“, Крушевац су сачиниле калкулацију цене коштања воде и канализације и то на бази просечно фактурисаних количина воде и канализације у 2023. години и реално остварених трошкова у првих осам месеци 2024. Године уз додатак пројекције трошкова за наредна четири месеца 2024. године. Овом калкулацијом нису обухваћени расходи за изградњу објеката комуналне инфраструктуре и набавку опреме као и евентуална добит, с обзиром да таква цена у овом моменту не би била прихватљива ширем слоју становништва.

На основу података из калкулације, неопходне минималне цене за покриће основних трошкова су: **цена воде категорије становништва - 57,09 динара, цена канализације категорије становништва - 19,98 динар, цена канализације категорије привреда - 35,08, цена пречишћавања отпадних вода категорије привреда 53,63 динара.** и то без улагања у инвестиционе радове проширења капацитета водовода и канализације. Истовремено је предложено да се цене воде и канализације за категорије школе, установе, цркве и манастири изједначе са грађанском ценом.

Напомена: Трошкови у књиговодству на основу којих је рађена калкулација се евидентирају без ПДВ-а.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

На основу података о структури трошкова и неопходној цени за покриће истих, а узимајући у обзир тренутну економску ситуацију и платежну моћ становништва и привреде стручне службе су предложиле следеће повећање цена: : цена воде за категорију становништва – 15%, цена канализације за категорију становништва – 20%, цена канализације за категорију привреда – 20%, цена пречишћавања отпадних вода за категорије привреда 20%. Најважнији аргумент етапног сустизања економске цене коштања воде јесте покрића основних трошкова. Поред тога, ценом би требало спречити прекомерно и ненаменско трошење питке воде као природног ресурса што има за последицу да се систем водоснабдевања доводи до рада на граници издржљивости капацитета (као што је био случај у претходном летњем периоду када је потрошња расла и преко 30% од уобичајене, поготово у вечерњим сатима). Преоптерећење система доводи до повећаног броја кварова на опреми и већег утрошка електричне енергије. У времену када многи градови у Србији остају без питке воде због нерационалног трошења овог природног ресурса његова цена би свакако морала бити мера за очување залиха питке воде за будуће генерације. У овом тренутку, наше Предузеће самостално спроводи системску контролу у циљу спречавања ненаменског трошења воде, тако да је једини циљ

предложеног повећања цене праћење повећања трошкова. Што се тиче повећања цене за услугу канализације, сматрамо да је и више него неопходно с обзиром да је постојећа цена услуге канализације за физичка лица испод сваке економске границе. Повећање од 20% за ову категорију би било неопходно јер и након ове корекције цене она је и даље далеко испод економске, поготово имајући у виду цену коштања одржавања система канализације и евентуално проширење ове инфраструктуре.

Поред свих непредвиђених околности које су се десиле протекле две године (поплаве, суше,...), од последње корекције цена дошло је до значајног раста цена свих инпута који делују на кретање цена коштања комуналних услуга. Тако је рецимо цена електричне енергије за Привреду повећана је од 01.01.2023. године 8%, затим од 01.05.2023. године додатних 8% и 01.11.2023. године од додатних 8%, што у крајњем резултату даје повећање цена струје од 26%. Имајући у виду да се 60% укупних трошкова електричне енергије ЈКП „Водовод-Крушевац“ односи на рад Постројења за пречишћавање отпадних вода, јасно је колико је то довело до повећања трошкова овог Предузећа. Када говоримо о ценама водоводног и канализационог материјала, услуга одржавања опреме на оба постројења, оне су у претходном периоду повећане у просеку од 12% до 21%. Ипак највеће повећање бележе цене услуга (узорковања воде Завода за јавно здравље, ПТТ услуге, провизије банака итд.) које су у просеку повећане 36%. Што се тиче зарада и минималне цене рада за 2024. годину извршено је повећање минималне цене рада са 230,00 динара на 271,00 динара, што је повећање од 17,82%. За 2025. годину се предвиђа ново повећање цене рада на 308 динара што у процентима износи додатних 13,65%.

Када узмемо у обзир структуру запослених и број радника којима се врши доплата до минималне цене рада очекујемо повећање масе зарада од 13%, а самим тим и раст трошкова зарада. Сви ови подаци говоре о очекиваном расту трошкова у 2025. години које морају пратити одговарајући приходи, како би обезбедили пословање на принципу „поврата трошкова“ односно принципа „потрошач плаћа“ и „загађивач плаћа“.

Када погледамо последњу анализу КОМДЕЛ-а о ценама воде и канализације од марта.2024. године, видимо да су просечне цене испоручене воде у 63 јединице локалне самоуправе и ЈКП за домаћинства 76,01 динара и за Привреду 139,17 динара. Ако знамо да су наше тренутне цене воде за домаћинства 49,64 динара и за привреду 114,20 динара то значи да су оне за домаћинства ниже 53,12% од просека и 21,86% ниже од просека за привреду. Од 63 јединица локалне самоуправе само су цене за домаћинства ниже у Ивањици и Босилеграду, док је у Босилеграду цена за привреду већа. Према калкулацијама комуналних предузећа и по захтевима упућеним локалним самоуправама цене воде би требало повећати у просеку 38% (38% за домаћинства и 27,5% за привреду). Да ли ће се то заиста и

догодити зависи од одлука надлежних органа ЈЛС, али је извесно да би чак и такво повећање цена, поред тога што би бар донекле парирале наглом расту улазних трошкова, тешко обезбедиле реалан извор за инвестиције и још увек би биле далеко испод горњег прага приступачности. Наиме, једна просечна породица би и после корекције цена, воду плаћала 856,35 динара месечно (ако има 4 члана и ако је просечна месечна потрошња 15m^3), што је 0,90% просечне нето зараде, која према последњем објављеном податку за 07 месец 2024. године износи 95 804,00 динара, а по методологији СКГО горњи праг приступачности рачуна за воду износи 3%. Тарифни модел КФВ -банке показује исту неопходност повећања цена.

Што се тиче одвођења отпадних вода, или цена услуга канализације, Крушевац је међу општинама са најнижим ценама од 63 посматраних градова и општина. Садашње цене канализације по тарифи за грађане 16,65 динара и тарифи за привреду 29,23 динара су далеко испод просека за групу посматраних градова и општина која износи 35,78 за грађане и 64,10 динара за привреду. Према томе, цене канализације у Крушевцу су ниже за грађане 114,89%, а за привреду 119,29%. Када знамо да је праг приступачности за услуге одвођења отпадних вода 2% од просечне нето зараде по Методологији СКГО, као и да је просечна зарада за РС 95 804,00 динара, тада би рачун за одвођење отпадних вода за грађане Крушевца износио 299,70 динара што би било 0,31%.

Имајући у виду да је просечна зарада у Крушевцу нижа од републичког просека и да према последњем објављеном податку РЗЗС за 05-ти месец износи 84.274,00 динара, ако применимо предложене цене за воду и канализацију, тада би цене воде давале рачун од 856,35 динара, а за канализацију 299,70 динара, што би значило издатак рачуна за воду 1,02% (праг 3%) а за канализацију 0,35% (праг 2%), односно укупан издатак за воду и канализацију 1.592,10 динара што чини учешће од 1,89% (укупан праг приступачности 5%).

Да ли ће, и колико цене бити повећане, зависи од одлуке надлежног органа ЈЛС. Неспорно је да смо ми, као предузеће, закаснили са захтевом за корекцијом цена у 2024. години, допустивши да неконтролисан раст трошкова, пре свега електричне енергије и трошкова анализе воде, не буду амортизовани корекцијом цена услуга.

Јасно је да цене основних комуналних услуга морамо кориговати, како и у коликом обиму морамо одлучити у договору са Оснивачем. Ова анализа показује да износи рачуна за ове услуге неће угрозити кућне буџете просечних потрошача, односно да приступачност услуга неће бити доведена у питање.

Анализе ради, извршићемо поређење са 5 највећих градова у Србији:

вода- грађани		
	стара цена	нова цена
Крагујевац	81,95	90,97
Ниш	67,85	91,85
Београд	67,50	67,50
Чачак	64,45	64,45
Нови Сад	68,76	90,00
Крушевац	49,64	57,09

канализација- грађани		
	стара цена	нова цена
Крагујевац	27,48	27,48
Нови Сад	43,33	43,33
Београд	27,28	27,28
Ниш	22,88	30,97
Чачак	22,75	22,75
Крушевац	16,65	19,98

канализација- привреда		
	стара цена	нова цена
Крагујевац	51,31	51,31
Нови Сад	101,90	101,90
Београд	60,11	60,11
Ниш	44,62	60,40
Чачак	34,80	34,80
Крушевац	29,23	35,08

Одвођење+ППОВ- привреда		
	стара цена	нова цена
Крагујевац	102,62	113,92
Аранђеловац	132,44	145,68
Јагодина	154,50	154,50
Хоргош(Кањижа)	105,00	210,00
Суботица	105,63	189,12
Крушевац	73,92	88,70

*узети у обзир градови који имају ПОВ

И ова анализа показује да је корекција цена услуга неопходна. Како и у коликом износу свакако је решење у договору са Оснивачем. Наш је предлог да се изврши корекција цена у предложеним процентима а које сигурно неће угрозити приступачност ових услуга, нити значајно утицати на кућни буџет корисника, имајући у виду просечну зараду за општину Крушевац. Искрено верујемо да ћете имати разумевања за наше проблеме и одобрити нам предвиђене корекције цена.

Прилог: Табела Калкулација цене воде и канализације на основу трошкова пословања за I-VIII 2024. годину и пројекције трошкова до 31.12.2024.године и табела План прихода за I-XII 2024. године (на бази фактурисане цене потрошње за период 01.01.до 31.12.2023. год.)

Директор предузећа

Владимир Милосављевић, дипл. ецц

киб В. Милосављевић

ПЛАН ПРИХОДА ЗА I - XII 2024. ГОДИНЕ
(на бази фактурисане потрошње за период 01.01. до 31.12.2023.)

Rbr.	Petrošač	kol/m3	% povećanja	Postojeća		Predložena	
				Cena	Vrednost	Cena	Vrednost
1	GRADJANI						
	Privatne kuće - voda	3.813.319	15,00	49,64	189.293.155,16	57,09	217.687.128,43
	Privatne kuće - kanalizacija	2.262.908	20,00	16,65	37.677.418,20	19,98	45.212.901,84
	Privatne kuće - POV	2.207.877		29,07	64.182.984,39	29,07	64.182.984,39
	Ukupno cena za privatne kuće po m3:		11,30	95,36		106,14	
	Stambene zgrade - voda	1.243.426	15,00	49,64	61.723.666,64	57,09	70.982.216,64
	Stambene zgrade - kanalizacija	1.241.999	20,00	16,65	20.679.283,35	19,98	24.815.140,02
	Stambene zgrade - POV	1.241.999		29,07	36.104.910,93	29,07	36.104.910,93
	Ukupno cena za stambene zgrade po m3:		11,30	95,36		106,14	
	Seoski vodovodi (V. Šiljegovac) - voda	176.844		39,98	7.070.223,12	39,98	7.070.223,12
	SVEGA:	5.233.589			416.731.642		466.055.505
2	PRIVREDA						
	Velika privreda - voda	804.399		114,20	91.862.365,80	114,20	91.862.365,80
	Velika privreda - kanalizacija	724.767	20,00	29,23	21.184.939,41	35,08	25.421.927,29
	Velika privreda - POV	724.767	20,00	44,69	32.389.837,23	53,63	38.867.804,68
	Ukupno cena za veliku privredu po m3:		7,86	188,12		202,90	
	Mala privreda - voda	295.376		114,20	33.731.939,20	114,20	33.731.939,20
	Mala privreda - kanalizacija	286.829	20,00	29,23	8.384.011,67	35,08	10.060.814,00
	Mala privreda - POV	286.829	20,00	44,69	12.818.388,01	53,63	15.382.065,61
	Ukupno cena za malu privredu po m3:		7,86	188,12		202,90	
	Voda na veliko na postrojenju za preradu	423.453		28,81	12.199.680,93	28,81	12.199.680,93
	Voda na veliko na mestu isporuke	590.287		36,06	21.285.749,22	36,06	21.285.749,22
	SVEGA:	2.113.515			233.856.911		248.812.347
3	UKUPNO:	7.347.104			650.588.553		714.867.852
4	Subvencionisane škole i ustanove - voda	156.346	37,39	41,55	6.496.176,30	57,09	8.925.167,76
	Subvencionisane škole i ustanove - kanalizacija	110.625	20,00	16,65	1.841.906,25	19,98	2.210.287,50
	Subvencionisane škole i ustanove - POV	110.625	0,00	29,07	3.215.868,75	29,07	3.215.868,75
	Ukupno cena za škole i ustanove po m3:		21,62	87,27		106,14	
	Crkve i manastiri - voda	11.000	15,00	49,64	546.040,00	57,09	627.946,00
	Crkve i manastiri - kanalizacija	9.000	20,00	16,65	149.850,00	19,98	179.820,00
	Crkve i manastiri - POV	9.000	0,00	29,07	261.630,00	29,07	261.630,00
	Ukupno cena za crkve i manastire po m3:		11,30	95,36		106,14	
	SVEGA:	167.346,00			12.511.471,30		15.420.720,01
	UKUPNO FAKTURISANO:	7.514.450,00			663.100.024,56		730.288.572,11
5	Mesečna realizacija	626.204			55.258.335		60.857.381

1. Ukupni troškovi 745.819.934,30
2. Ukupni prihodi 730.288.572,11
3. % pokriva ukupnih troškova sopstvenim prihodima 97,92

Калкулација цене воде и канализације
на основу трошкова пословања за I-VIII 2024. годину
и пројекције трошкова до 31.12.2024.

Ред. бр. 1	Е л е м е н т и 2	Норматив 3	Цена 4	Износ
				дин 5
				10.816.168,70
1	Алуминијум сулфат-кристал			8.777.823,25
2	Хлор течни			3.769.922,18
3	Кисеоник течни			5.428.490,62
4	Хлор диоксид			944.889,73
5	Остале хемикалије у Фабрике воде			6.360.640,00
6	емулзија			2.976.404,23
7	Гвожђе (III) хлорид			477.903,68
8	Остале хемикалије на ППОВ			13.084.576,75
9	црпних станица и резервоара			11.570.900,95
10	Анализа квалитета воде			2.200.000,00
11	Лабораторијски материјал			70.699.211,95
12	Електрична енергија			805.788,00
13	Трошкови грејања			28.690.949,05
14	Гориво и мазиво			5.736.101,09
15	Одржавање фабрике воде и бране			16.443.489,80
16	канализационе мреже			5.353.694,35
17	Одржавање црпних станица и резервоара			10.707.388,71
18	Одржавање ППОВ			2.740.180,17
19	Канцеларијски материјал			3.321.890,74
20	Безбедност на раду			4.434.014,77
21	одржавања			3.727.348,00
22	Услуге ПТТ			166.300,00
23	Баждарење водомера			53.062.011,49
24	Амортизација			2.816.092,80
25	Премија осигурања			428.169.592,50
26	Бруто зараде и накнаде радницима			16.214.910,71
27	Накнада за коришћену и захваћену воду воду			
28	Део осталих материјалних и нематеријалних трошкови			4.163.635,71
29	Измирење обавеза по основу отплате ППОВ			12.936.477,68
30	Трошкови субвенционисаних потрошача			5.605.249,52
31	Остали обавезни трошкови пореза			3.617.887,16
	Свега:			745.819.934,30

